

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1998. május 19-i 98/27/EK IRÁNYELVE

a fogyasztói érdekek védelme érdekében a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárásokról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,
tekintettel az Európai Közösséget létrehozó Szerződésre, és különösen annak 100a. cikkére,
tekintettel a Bizottság javaslatára,
tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére,
a Szerződés 189b. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően,

(1) mivel az ezen irányelv mellékletében felsorolt irányelvek a fogyasztók érdekeinek védelmével kapcsolatos szabályokat állapítanak meg;

(2) mivel az ezen irányelvek betartását biztosítani hivatott mechanizmusok sem nemzeti, sem közösségi szinten nem teszik mindig lehetővé, hogy kellő időben véget vessenek a fogyasztók kollektív érdekeit sértő jogellenes cselekményeknek; mivel a kollektív érdekek nem a jogsértő magatartás következtében károsuló magánszemélyek érdekeinek egyszerű halmozódását jelentik; mivel ez nem érinti a jogsérelmet szenvedett magánszemélyek által megfogalmazott egyedi panaszokat;

(3) mivel ami azt illeti, hogy véget kell vetni az alkalmazandó nemzeti rendelkezések szerint jogellenes gyakorlatnak, a fent említett irányelveket átültető nemzeti intézkedések - ideértve azokat a védőintézkedéseket, amelyek meghaladják az irányelvek által előírt szintet, de összhangban vannak a szerződéssel és ezek az irányelvek lehetővé tették ezt az eltérést - hatékonysága korlátozott lehet, amennyiben a jogellenes gyakorlat nem abban a tagállamban fejt ki hatást, mint amelyben kialakult, hanem egy másik tagállamban.

(4) mivel e nehézségek árthatnak a belső piac zavartalan működésének, miután az a következményük, hogy elegendő a jogellenes gyakorlat forrását áthelyezni egy másik országba annak érdekében, hogy azt kivonják a jog alkalmazásának minden formája alól; mivel ez a verseny torzításának minősül;

(5) mivel ugyanezek a nehézségek olyan természetűek, hogy csökkentik a fogyasztók belső piac iránti bizalmát, és korlátozhatják a közösségi jog megsértésének minősülő gyakorlatok által sértett kollektív fogyasztói érdekeket képviselő szervezetek vagy a kollektív fogyasztói érdekek védelmét ellátni hivatott független köztestületek mozgásterét;

(6) mivel az ilyen gyakorlatok gyakran átlépik a tagállamok közötti határokat; mivel sürgős a nemzeti intézkedések bizonyos fokú közelítése annak érdekében, hogy a fentiekben említett jogellenes gyakorlatok megszűnjenek függetlenül attól, hogy a jogellenes gyakorlat melyik országban fejt ki hatásait; mivel ami a hatáskört illeti, a tervezett fellépés nem sérti a nemzetközi magánjog szabályait és a tagállamok között hatályban lévő egyezményeket, ugyanakkor tiszteletben tartja a tagállamok Szerződésből eredő általános jellegű kötelezettségeit, különösen a belső piac zavartalan működésére vonatkozó kötelezettségeiket;

(7) mivel a tervezett intézkedés célja csak a Közösség által érhető el; mivel ezért a cselekvés a Közösségre hárul;

(8) mivel a Szerződés 3b. cikkének harmadik bekezdése azt írja elő a Közösségnek, hogy ne tegyen többet, mint ami a Szerződés célkitűzéseinek eléréséhez szükséges; mivel e rendelkezésnek megfelelően amennyire lehet, figyelembe kell venni az egyes nemzeti jogrendszerek sajátosságait, meghagyva a tagállamok számára azt a lehetőséget, hogy különböző, egymással egyenértékű lehetőségek közül válasszanak; mivel azok a bíróságok vagy közigazgatási hatóságok, amelyek hatáskörrel rendelkeznek az ezen irányelv 2. cikkében említett jogorvoslati kérelmek eldöntésére, megvizsgálhatják a korábbi határozatok hatásait;

(9) mivel egy választási lehetőségnek abban kellene állnia, hogy előírja egy vagy több, kifejezetten a kollektív fogyasztói érdekek védelmét ellátni hivatott független köztestületnek, hogy gyakorolja az ebben az irányelvben előírt cselekvési jogokat; mivel egy másik választási lehetőségnek pedig elő kell írnia, hogy e jogokat olyan szervezetek gyakorolják, amelyek célja a nemzeti jogalkotásban megállapított kritériumok alapján a kollektív fogyasztói jogok védelme;

(10) mivel a tagállamoknak képesnek kellene lenniük arra, hogy az egyik lehetőséget válasszák vagy a kettőt összekapcsolják, nemzeti szinten kijelölve az ezen irányelv céljainak megvalósítására hivatott testületeket és/vagy szervezeteket;

(11) mivel a Közösségen belüli jogsértések elleni harc célkitűzéseihöz a kölcsönös elismerés elvének érvényesülnie kell e testületekre és/vagy szervezetekre; mivel a tagállamoknak saját nemzeti egységeik kérésére közölniük kell a Bizottsággal azoknak a nemzeti egységeknek a nevét és célját, amelyek jogosultak arra, hogy ezen irányelv rendelkezéseinek megfelelően saját országukban pert indítsanak;

(12) mivel a Bizottság feladata annak biztosítása, hogy az Európai Közösségek Hivatalos Lapjában közzétegyék e feljogosított egységek jegyzékét; mivel ellentétes értelmű nyilatkozat kibocsátásáig az e jegyzékben szereplő feljogosított egység jogképesnek tekintendő;

(13) mivel a tagállamoknak képesnek kellene lenniük arra, hogy azt a felet, amelyik a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárást akar indítani, előzetes konzultáció kezdeményezésére kötelezzék annak érdekében, hogy az alperes megszüntethesse vitatott jogsértő magatartását; mivel a tagállamoknak képesnek kellene lenniük annak megkövetelésére, hogy ezt az előzetes konzultációt egy általuk kijelölt független köztestülettel együtt folytassák;

(14) mivel olyan esetekben, amikor a tagállamok megállapították, hogy előzetes konzultációt kellene tartani, a konzultációs kérelem kézhezvételétől számított kéthetes határidőt kell előírni, melynek leteltével a felperes egyéb határidő nélkül fordulhat a hatáskörrel rendelkező bírósághoz vagy közigazgatási hatósághoz, amennyiben a jogsértő magatartás nem fejeződött be;

(15) mivel indokolt, hogy a Bizottság jelentést készítsen ennek az irányelvnek az érvényesüléséről, és különösen a hatásáról, valamint az előzetes konzultáció működéséről;

(16) mivel ennek az irányelvnek az alkalmazása nem érinti a közösségi versenyszabályok alkalmazását;
Elfogadta ezt az irányelvet:

1. cikk

Hatály

(1) Ennek az irányelvnek az a célja, hogy a tagállamok közelítsék a mellékletben felsorolt irányelvekben foglalt, a kollektív fogyasztói érdekek védelmét célzó, a 2. cikkben említett, a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárásokra vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseiket azért, hogy biztosítsák a belső piac zavartalan működését.

(2) Ennek az irányelvnek az alkalmazásában jogsértő magatartásnak minősül minden olyan cselekmény, amely ellentétes a tagállamok belső jogrendjébe átültetett, a mellékletben felsorolt irányelvekben foglalt rendelkezésekkel és sérti az (1) bekezdésben említett kollektív érdekeket.

2. cikk

A jogsértés megszüntetésére irányuló eljárások

(1) A tagállamok kijelölik azokat a bíróságokat vagy közigazgatási hatóságokat, amelyek hatáskörrel rendelkeznek arra, hogy döntsenek a 3. cikk értelmében feljogosított egységek által kezdeményezett olyan eljárásokban, amelyek a következőkre irányulnak:

a) valamennyi jogsértés megszüntetése vagy megtiltása a kellő gyorsasággal, vagy adott esetben sürgősségi eljárással;

b) adott esetben olyan intézkedések, mint a határozat egy részének vagy egészének megfelelőnek ítélt formában történő kihirdetése és/vagy helyreigazító nyilatkozat közzététele a jogsértő magatartás tartós hatásainak kiküszöbölése érdekében;

c) amennyire az érintett tagállam jogrendszere megengedi, a pervesztes alperes arra történő ítélese, hogy amennyiben a határozatot nem teljesíti a bíróságok vagy a közigazgatási hatóságok által megszabott határidőn belül, úgy fizessen meg az államkincstár vagy a nemzeti jogszabályok által kijelölt vagy említett bármely kedvezményezett számára egy, a késedelmes napok száma alapján megállapított pénzösszeget vagy bármilyen más, a nemzeti jogszabályok által meghatározott összeget a határozatok végrehajtásának biztosítása érdekében.

(2) Ez az irányelv nem érinti a nemzetközi magánjognak azokat a hatályos szabályait, amelyek az alkalmazandó jogra vonatkoznak, mely rendszeren vagy annak a tagállamnak a joga, ahol a jogsértést elkövették, vagy annak a tagállamnak a joga, ahol a jogsértés kifejtéi hatásait.

3. cikk

Per indítására feljogosított egységek

Ennek az irányelvnek az alkalmazásában feljogosított egységnek minősül bármely olyan testület vagy szervezet, melyet valamely tagállam jogának megfelelően hoztak létre, és amelynek jogos érdeke van arra, hogy betartassa az 1. cikk rendelkezéseit, így különösen ilyen egységnek minősül:

a) egy vagy több - az 1. cikkben említett érdekek védelméért különösen felelős - független köztisztviselő azokban a tagállamokban, ahol ilyen testületek léteznek, és/vagy

b) olyan szervezetek, amelyek célja az 1. cikkben említett érdekek védelme a nemzeti jogszabályok által megállapított feltételeknek megfelelően.

4. cikk

Közösségen belüli jogsértések

(1) Valamennyi tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy amennyiben egy tagállamból eredő jogsértő magatartás egy másik tagállam feljogosított egysége által védett érdekeket sért, úgy ez az egység a 2. cikkben említett bírósághoz vagy közigazgatási hatósághoz fordulhasson a (3) bekezdésben előírt jegyzék felmutatásával. A bíróságok vagy közigazgatási hatóságok a feljogosított egység jogképességének bizonyítékként fogadják el e jegyzéket, de ez nem érinti azon jogukat, hogy megvizsgálhassák, a feljogosított egység célja indokolja-e azt, hogy az egység az adott ügyben pert indítson.

(2) A Közösségen belüli jogsértések elleni küzdelem érdekében és más egységek nemzeti jogszabályok által elismert jogainak sérelme nélkül, a tagállamok - a feljogosított egységek kérésére - közlik a Bizottsággal, hogy az említett egységek jogosultak a 2. cikk alapján pert indítani. A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot e feljogosított egységek nevééről és céljáról.

(3) A Bizottság - célkitűzésük pontosításával - elkészíti a (2) bekezdésben említett egységek jegyzékét. Ezt a jegyzéket közzéteszik az Európai Közösségek Hivatalos Lapjában; e lista bármely változását haladéktalanul közzéteszik, hathavonta közölnek egy frissített jegyzéket.

5. cikk

Előzetes konzultáció

(1) A tagállamok előírhatnak vagy hatályban tarthatnak olyan rendelkezéseket, amelyek értelmében az a fél, aki a jogsértés megszüntetésére irányuló pert akar indítani, csak akkor kezdeményezheti ezt az eljárást, ha akár az alperes féllel, akár annak a tagállamnak a 3. cikk szerinti feljogosított egységével, ahol a jogsértés megszüntetésére irányuló pert indítják, konzultáció révén megpróbálta elérni a jogsértő magatartás beszüntetését. Az érintett tagállam dönti el, hogy a jogsértés megszüntetésére irányuló pert megindítani szándékozó félnek kell-e konzultálnia a feljogosított egységgel. Ha a konzultációs kérelem kézhezvételétől számított két héten belül nem sikerül elérni a jogellenes magatartás beszüntetését, az érintett fél egyéb határidő nélkül megindíthatja a jogsértés megszüntetésére irányuló pert.

(2) A tagállamok által az előzetes konzultációra vonatkozóan megállapított szabályokat közlik a Bizottsággal és közzéteszik az Európai Közösségek Hivatalos Lapjában.

6. cikk

Jelentések

(1) Első alkalommal legkésőbb ennek az irányelvnek a hatályba lépésétől számított öt éven belül, majd háromévente, a Bizottság ennek az irányelvnek az alkalmazásáról jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

(2) Első jelentésében a Bizottság különösen a következőket vizsgálja:

- ennek az irányelvnek a hatályát a kereskedelmi, ipari vagy kézműves tevékenységet végző, továbbá a szabadfoglalkozású személyek kollektív érdekeinek védelme vonatkozásában;
- ennek az irányelvnek a hatályát, amint azt a mellékletben felsorolt irányelvek meghatározzák;
- azt a kérdést, hogy az 5. cikk által előírt előzetes konzultációk hozzájárultak-e a fogyasztók hatékony védelméhez.

Szükség esetén ezt a jelentést kiegészítik az irányelv módosítását célzó javaslatokkal.

7. cikk

Szélesebb cselekvési lehetőséget biztosító rendelkezések

Ez az irányelv nem akadályozza meg a tagállamokat abban, hogy olyan rendelkezéseket tartsanak fenn vagy fogadjanak el, amelyek a feljogosított egységek vagy bármely más érintett személy részére nemzeti szinten szélesebb cselekvési lehetőség biztosítását célozzák.

8. cikk

Végrehajtás

(1) Ennek az irányelvnek a hatálybalépése után legkésőbb 30 hónappal a tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

9. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az Európai Közösségek Hivatalos Lapjában történő kihirdetésének napjától számított huszadik napon lép hatályba.

10. cikk

Az irányelv címzettjei

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt, Brüsszel, 1998. május 19.

az Európai Parlament részéről

J.M. GIL-ROBLES

az elnök

a Tanács részéről

G. BROWN

az elnök

MELLÉKLET

Az 1. cikkben említett irányelvek

1. A megtévesztő reklámra vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló 1984. szeptember 10-i 84/450/EGK tanácsi irányelv (HL L 250. szám, 1984.09.19., 17. o.)
2. Az üzlethelyiségen kívül kötött szerződések esetén a fogyasztók védelméről szóló 1985. december 20-i 85/577/EGK tanácsi irányelv (HL L 372. szám, 1985.12.31., 31. o.)
3. A legutóbb a 98/7/EK irányelvvel (HL L 101. szám, 1998.04.01., 17. o.) módosított, a fogyasztói hitelre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló 1986. december 22-i 87/102/EGK tanácsi irányelv (HL L 42. szám, 1987.02.12., 48. o.)
4. A 97/36/EK irányelvvel (HL L 202. szám, 1997.07.30., 60. o.) módosított, a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási intézkedésekben megállapított, televíziós műsorszolgáltató tevékenységre vonatkozó egyes rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 1989. október 3-i 89/552/EGK tanácsi irányelv: 10-21. cikk (HL L 298. szám, 1989.10.17., 23. o.)
5. A szervezett utazási formákról szóló 1990. június 13-i 90/314/EGK tanácsi irányelv (HL L 158. szám, 1990.06.23., 59. o.)
6. Az emberi használatra szánt gyógyszerek reklámozásáról szóló 1992. március 31-i 92/28/EGK tanácsi irányelv (HL L 113. szám, 1992.04.30., 13. o.)
7. A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv (HL L 95. szám, 1993.04.21., 29. o.)
8. Az ingatlanok időben megosztott használati jogának megszerzésére irányuló szerződések egyes szempontjai vonatkozásában a fogyasztók védelméről szóló 1994. október 26-i 94/47/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 280. szám, 1994.10.29., 83. o.)
9. A távollevők között kötött szerződések esetén a fogyasztók védelméről szóló 1997. május 20-i 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 144. szám, 1997.06.04., 19. o.)